

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Vendula Cízlerová
Téma práce:	Zahlázení odsouzení a jeho dopady
Rozsah práce:	144 118 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	18.06.2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Jakub Drápal, M.Phil., Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma sice není nové, nýbrž je aktuální. Důsledků odsouzení, které mají být se zahlázením odstraněny je celá řada a některé dalece přesahují rámec trestního práva. Je tedy třeba se nejen spokojit s ujištěním zákonodárce, že zahlázením odsouzení tyto negativní důsledky zanikají, ale také se kriticky podívat na to, zda je zahlázení odsouzení skutečně účinným nástrojem v odstraňování těchto důsledků, nebo nikoliv. V souvislosti se zahlázením odsouzení a rejstříkem trestů vyvolávají otázky také informace zveřejněné na internetu, mezi nimiž jsou k nalezení právě i informace o odsouzeních. Většinu těchto otázek se diplomantka v předložené práci věnovala.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost zvoleného tématu odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Jeho zpracování vyžaduje znalost nejen platného trestního práva hmotného, nýbrž i kriminologie, odborné literatury a relevantní judikatury. Diplomantka pracuje s pestrou škálou odborných informačních zdrojů, využívá i zahraniční literaturu. Použité metody odpovídají předmětu zkoumání (analýza s prvky syntézy, komparace).

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce logicky a přehledně členěna do 2 kapitol, úvodu a závěru. První kapitola je věnována historickému vývoji právní úpravy zahlázení odsouzení, rejstříku trestů a systému trestů, na základě kterého autorka hodnotí, zda časem dochází ke zpříšňování nebo naopak

zmírňování právní úpravy zahlazení odsouzení. V závěru této části práce předkládá úvahu, zda internet a internetové vyhledávače svým způsobem nefungují jako neformální a neregulovaný rejstřík trestů. Ve druhé kapitole se autorka zabývá důsledky odsouzení – trestněprávními i těmi mimo sféru trestního práva, a tomu, jakou roli ve vztahu k těmto důsledkům hraje právě zahlazení odsouzení. Z trestněprávních důsledků zahlazení odsouzení nejprve stručně rozebírá hlavní důsledky, které s sebou zahlazení odsouzení přináší, tedy odstranění záznamu o odsouzení z výpisu z rejstříku trestů a nemožnost dopustit se recidivy. Následně se věnuje problematice ukládání trestů, faktorům, které ovlivňují rozhodování soudů, zejména se zřetelem na roli trestní minulosti. Poslední část práce je věnována důsledkům odsouzení, které nespádají do rámce trestního práva, takzvaným neviditelným trestům, nebo také vedlejším důsledkům odsouzení.

4. Vyjádření k práci

Cíl práce, a sice poskytnout vhled do historie institutu zahlazení odsouzení a rejstříku trestů, jakožto institutů spolu souvisejících a na základě porovnání jejich fungování dříve a dnes učinit závěr, zda časem dochází ke zpříšňování či zmírňování podmínek zahlazení odsouzení, autorka splnila. Z hlediska hloubky zpracování lze text rozdělit do dvou částí. Část věnovaná historickému vývoji institutu zahlazení odsouzení a rejstříku trestů, má téměř výhradně deskriptivní charakter. Přínosnou je druhá část práce, v níž autorka identifikovala trestněprávní důsledky zahlazení odsouzení (odstranění záznamu o odsouzení z výpisu rejstříku trestů, nemožnost dopustit se recidivy, role trestní minulosti při ukládání trestů). Zajímavá je také poslední část práce, která je věnována důsledkům odsouzení, které nespádají do rámce trestního práva, takzvaným neviditelným trestům, nebo také vedlejším důsledkům odsouzení (omezení volebního práva, omezení přístupu k bydlení, diskriminace při hledání zaměstnání). Lze uzavřít, že předložená práce jak po stránce formální, tak i obsahové splňuje požadavky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka vytyčený cíl práce, a sice poskytnout vhled do historie institutu zahlazení odsouzení a institutu s ním souvisejícího, konkrétně rejstříku trestů, a na základě toho zjistit, zda v průběhu času dochází spíše ke zpříšňování nebo zmírňování úpravy, nepochybně splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce nevykazuje znaky plagiátorství, samostatnost při zpracování byla dodržena. Z automatické kontroly podobnosti předložené práce v systému theses.cz plyne, že byla identifikována shoda se 38 dokumenty, přičemž míra shody však

	v žádném dokumentu nepřesahuje 3%. Nalezené shody se týkají především názvů odborných informačních zdrojů a citací zákonných textů. Na základě kontroly podobnosti provedené systémem Turnitin byla zjištěna shoda s 103 zdroji, čímž byla generována celková podobnost 21%, nicméně kromě zdroje č. 1 je míra podobnosti se zdroji nižší než 1%. Pokud jde o zdroj č. 1, nalezená shoda se týká především citací literatury, zákonných textů a judikatury. Lze tedy konstatovat, že diplomantka postupovala při tvorbě práce lege artis.
Logická stavba práce	Předložená práce má logickou strukturu (viz výše)
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou korektně a průběžně na ni odkazuje. Součástí práce je seznam použitých zdrojů, z kterého plyne, že autorka pracovala s přibližně padesáti publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, využívá i zahraniční literaturu (zejm. anglo-americké provenience). Formátování práce je jednotné, autorka aplikuje platnou citační normu ISO 690.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Po formální stránce je práce na vysoké úrovni. Autorka prezentovala materii pomocí grafů a tabulek.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce prošla pečlivou technickou redakcí, písarské nedostatky v podobě chybějících písmen, teček nebo závorek se vyskytují jen minimálně.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci ústní obhajoby nechť diplomantka prezentuje svůj názor na ustálenou soudní praxi, podle které lze v určitých situacích (např. při ukládání trestů) přihlížet i k zahlazeným odsouzením.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 10. září 2024

JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.

oponentka diplomové práce